

De Betekenis van het Kruis

Want ook de Zoon des mensen is niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen, en Zijn ziel te geven als losprijs voor velen – Markus 10:45

De oorsprong

Er zijn heel wat mensen die met een kruis om hun hals lopen. Ook veel mensen die helemaal niets met het geloof hebben dragen een kruis.

Zo zag ik laatst op internet dat iemand prachtige houten kruizen maakte, schitterend bewerkt. Die verkocht hij via zijn webwinkel. Zijn passie, zoals ze dat noemen, was dan ook niet het Kruis van Christus – maar houtbewerking..

Ook zie je regelmatig mensen die bijvoorbeeld een kruis als tatoeage hebben. Pop- en Rockartiesten lopen ook vaak met een kruis-symbool op hun kleding, op hun hoezen van CD's of podium-decoratie.

Als Christenen hechten we waarde aan het 'symbool'. Maar eigenlijk was een kruis niet meer dan een martelwerktuig – een “vloekhout” noemt de Bijbel het zelfs. De Encyclopedie schrijft er dan ook over:

Het kruis is een symbool van schande en vervloeking. Het kruis is dan ook een ‘vloekhout’ dat dood en schande vertegenwoordigt. Het werd gebruikt om mensen de doodstraf te geven.

Clemens van Alexandrië, een vroege kerkvader die leefde van ca. 125 tot 215 n.Chr., schrijft voor het eerst over het Kruis en hij noemt het Kruis “*het symbool van de Heer*”. Binnen de vroege Rooms Katholieke kerk werd het Kruis het algemene “teken” van het Christelijke geloof.

Het is juist opmerkelijk dat Clemens, die een vurig *tegenstander* was van ondermeer de letterlijke opvatting over het Duizendjarig Rijk, en de RKK het Kruis als “symbool” benoemden van het geloof. De vroege Christenen hadden andere symbolen, de Vis (Ichtus) is wel de bekendste. Het is de richting die juist aanhanger was van de “vergeestelijking” van het Christelijke geloof, van de letterlijke beloften, van Gods Woord die dus het kruis als symbool gebruiken.

“onder keizer Constantijn de Grote [werd het kruis] als algemeen symbool van het christendom ingevoerd, ongeveer tegelijkertijd met de afschaffing ervan als executiewerktuig. Volgens de overlevering zou de moeder van Constantijn, de Heilige Helena, omstreeks het jaar 324 een pelgrimstocht naar Jeruzalem hebben gemaakt en daar opgravingen hebben laten doen, waarbij het Heilig Kruis ontdekt zou zijn. Delen van het kruis werden door Helena geschonken aan kerken in Constantinopel en Rome; een deel bleef in Jeruzalem.”

Er ontstond zelfs door toedoen van Constantijn en de RK kerk een “kruisverering”. Daarmee was de aandacht verlegd naar “het object” en niet naar wat er door de kruisdood van Christus was bewerkstelligd.

Vanwege onder meer deze zaken zijn er Christenen die er van gruwen om een kruisteken te dragen en zij verwerpen het zelfs als 'onchristelijk'.

Door toedoen van onder meer Luther ontstond er een betere visie op het kruis. Hij onderwees onder andere dat God zich openbaarde en deed kennen “in de gestalte van de gekruisigde”. Oftewel: door Christus. Hij noemde in zijn stellingen de *kruisverering* een “godslastering” (79e stelling).

De Bijbel over het Kruis

Toch spreekt de Bijbel regelmatig over het Kruis. Uiteraard! Want het was door de kruisiging dat Christus ter dood werd gebracht. Maar heeft het kruis zelf ook maar enige waarde?

Paulus schrijft het volgende:

“Want het woord van het kruis is voor hen die verloren gaan wel dwaasheid, maar voor ons die behouden worden, is het een kracht van God” – 1 Kor. 1:18

Het gaat hier niet over het kruis zelf maar “het woord van het kruis”, volgens andere vertalingen “de prediking van het kruis” of “de boodschap van het kruis”.

En verder in vers 22-24 schrijft hij dan:

“Immers, de Joden vragen om een teken en de Grieken zoeken wijsheid; wij echter prediken Christus, de Gekruisigde, voor de Joden een struikelblok en voor de Grieken een dwaasheid. Maar voor hen die geroepen zijn, zowel Joden als Grieken, prediken wij Christus, de kracht van God en de wijsheid van God”

Daarmee nam Christus de “vloek van de Wet” weg:

“Christus heeft ons vrijgekocht van de vloek van de wet door voor ons een vloek te worden, want er staat geschreven: Vervloekt is ieder die aan een hout hangt, opdat de zegen van Abraham in Christus Jezus tot de heidenen zou komen, en opdat wij de belofte van de Geest zouden ontvangen door het geloof. – Gal. 3:13, 14.

Als indertijd de Romeinen een andere manier van openbare executie zouden hebben gehad, zou dat genoemd zijn – echter, ze gebruikten de kruisiging. Het was één van de méést vernederende manieren, ook een van de meest verschrikkelijke manieren, om iemand ter dood te brengen.

Het gaat dan – zoals we nu al hebben gelezen – ook niet om het kruis zelf maar wat er door de kruisiging bewerkstelligd werd. Zoals Paulus schreeft is daarmee 'de vloek van de Wet' weggedaan.

De wet is buiten werking gesteld. Dat betekent niet dat de wet niet meer bestaat, maar er is aan de eis van de wet voldaan – volledig. En daarmee is de wet “krachteloos” gemaakt. Wie het van de wet verwachten, of het volgen van de wet, zijn dan ook **verloren** (“vervloekt” zeg Paulus in de Galaten-brief) omdat ze op het verkéerde hun hoop stellen. We moeten onze hoop stellen op Christus en wat Hij gedaan heeft áán dat kruis, dóór die kruisdood.

Een voorbeeld van het buiten werking stellen van een wet uit de praktijk.

Ik heb een IT-bedrijf en de wet bewaarplicht telecomgegevens stelde dat aanbieders van communicatiediensten, zoals telefonie en internet, 18 maanden lang de “oproepgegevens” moesten bewaren. Dat betekent: als u belt met iemand, dan werd dat vastgelegd – tijd, nummer dat u belde. Maar liefst 18 maanden lang werd dat bewaard. Ook het verzenden van email. Van wie, aan wie, tijdstip.

In maart 2015 is deze wet 'buiten werking gesteld' door de rechter. Wat betekent dit? Dat deze wet niet meer nageleefd hoeft te worden. Sterker nog, wie deze wet wél toepast, als telecomaandbieder, is in overtreding! Je bewaart namelijk gegevens, *privacy gevoelige gegevens*, zonder dat daar een geldige reden aan ten grondslag ligt! Je zag dan ook dat heel snel telecom aanbieders stopten met het vastleggen van gegevens en allerlei eerder genomen technische maatregelen voor het vastleggen van telecomverkeer buiten werking stelden!

Zo is het dus ook met de Wet van Israël. Deze wet is “buiten werking gesteld”. Je mág hem dus niet eens meer naleven! Ook niet “uit dankbaarheid” zoals sommige zeggen.

Dat is één van de aspecten van de kruisdood, het gevolg van de kruisdood, van Christus. Dat was namelijk een offer dat gebracht werd waarmee de Wet “buiten werking werd gesteld”. Zoals ik in het begin voorlas:

“..en Zijn ziel te geven als losprijs voor velen...”

De dood van Christus was dus de “losprijs”, de betaling van de boete zouden we tegenwoordig zeggen, waarmee “de straf voldaan is”.

Galaten 3:24,25 zegt dan ook:

“Zo is dan de wet onze leermeester geweest tot Christus, opdat wij uit het geloof gerechtvaardigd zouden worden. Maar nu het geloof gekomen is, zijn wij niet meer onder een leermeester”.

“Want het einddoel van de wet is Christus, tot gerechtigheid voor ieder die gelooft”. – Rom. 10:4

Dat einddoel is met de kruisiging dus bereikt. En daarmee heeft de Wet zijn taak gehad en is volledig overbodig geworden.

Dat klinkt u misschien raar in de oren. En ik weet dat er veel christenen zijn tegenwoordig die daar héél anders over denken. We hebben het er al vaker over gehad. Er zijn tegenwoordig bijvoorbeeld veel gelovigen die, al dan niet getooid met keppeltjes, gebedsdoeken en zelfs “Joodse namen” samen komen en de Wet weer houden. Die noemen zich “Messiaans”. Welnu, ik zal hen niet veroordelen maar Paulus is duidelijk daarover. Het is volstrekt zinloos, sterker nog: je behoudenis komt er door in gevaar!

Het Voorhangsel

“Want ook Christus heeft eenmaal voor de zonden geleden, Hij, Die rechtvaardig was, voor onrechtvaardigen, opdat Hij ons tot God zou brengen. Hij is wel ter dood gebracht in het vlees, maar levend gemaakt door de Geest” – 1 Petr. 3:18

De kruisdood had dus een aantal “doelen”

1. de Wet volbrengen;
2. de zonde wegnemen door verzoening te doen;
3. ons tot God brengen!

Dóór de kruisdood van Christus was de weg naar God vrij. Als symbool daarvan scheurde het voorhangsel in de Tempel immers? ^{Matt. 27:51}

Waaróm scheurde dat voorhangsel?

Gods heerlijkheid, werd door een “voorhangsel” afgescheiden van de rest van de tempel. Hiermee werd aangeduid dat de mens door de zonde van God was afgescheiden ^{Jesaja 59:1-2}. Alleen de hogepriester mocht zich aan de andere kant van dit voorhangsel begeven, en dat slechts eenmaal per jaar ^{Exodus 30:10; Hebreëen 9:7} om zich als vertegenwoordiger van heel Israël in de aanwezigheid van God te begeven en verzoening te doen voor hun zonden ^{Leviticus 16}.

Handelingen 17:24

“Maar Hij is de God die de wereld en alles heeft gemaakt. Hij is de Heer van hemel en aarde. Hij woont niet in tempels die door mensen zijn gemaakt.”

Toen de Here Jezus stierf, verliet God's aanwezigheid (voor zover *God nog in deze Tempel aanwezig was, maar dat is een andere discussie*) de Tempel.

Daarom kon de Tempel in het jaar 70 ook verwoest worden, stond God dat toe. Deze Tempel diende geen énkél doel meer maar was verworpen tot een beeld van menselijke instellingen, een religieuze plaats zonder dat het nog éníge waarde had omdat God er niet meer aanwezig was.

In Joh. 14:6 zegt de Here Jezus dan ook al “**IK** ben de Weg, de Waarheid en Het Leven” – en alleen door Hém kunnen we tot de Vader gaan.

“Omdat wij nu, broeders, vrijmoedigheid hebben om in te gaan in het heiligdom door het bloed van Jezus, langs een nieuwe en levende weg, die Hij voor ons heeft ingewijd door het voorhangsel, dat is door Zijn vlees, en omdat wij een grote Priester hebben over het huis van God, laten wij tot Hem naderen met een waarachtig hart, in volle zekerheid van het geloof, nu ons hart gereinigd is van een slecht geweten en ons lichaam gewassen is met rein water..” – Hebr. 10:19-22.

-- “het voorhangsel, dat is door Zijn vlees”

De Here Jezus Christus is ‘het voorhangsel’ geworden, Hij is de enige Wet tot God. Géén Wet, Géén Tempel, Géén rituelen of offers. Christus alleen. Hij is het die de Weg naar God heeft laten zien, heeft geopenbaard. Hij heeft de “bedekking van de Wet” -- oftewel het zicht dat ontomen was op God -- weggenomen door te sterven aan een ‘vloekhout’, een kruis, en daarmee deze Wet “volbracht”, voldaan, en volledig maar dan ook volledig buiten werking gesteld.

De Wet is daarmee vanaf de kruisdood “Ongeldig verklaard” en kán en mág niet meer toegepast worden.

Waarom kon Christus' offer dat bewerkstelligen?

Eén van de bekende kreten, als iemand wel eens een fout maakt, is “nobody is perfect”. Oftewel: niemand is perfect, iedereen maakt fouten.

De Wet eiste een volstrekt perfect offer. En Christus was dat perfecte offer. Heel veel mensen bestrijden dat. Ze zeggen bijvoorbeeld “*nou als timmermanszoon zal hij zich ook wel eens op de duim hebben geslagen en iets verkeerd hebben gezegd*”.

Ik heb daar wel eens over nagedacht. Ons wordt Jezus afgeschilderd als volledig mens en volledig God. Als zondeloos. Hoe kon of hoe kán dat. Dat een mens “zondeloos” is?

Twee dingen moeten we dan voor ogen houden.

- Eerst het menselijke aspect: Hij leefde onder de wet en hield zich aan de wet. Daarmee voldeed hij aan de 'norm' van God;
- Als 2e iets wat we vaak over het hoofd zien maar wel weten: Christus was niet op natuurlijke wijze verwekt en had dus géén deel aan de erfzonde.

Over de erfzonde heb ik eerder al eens gesproken. Het is geen “erfelijke belasting” als in dat je genetisch besmet bent ergens mee maar het is een staat waarin een mens zich vanaf de geboorte bevindt: niet in contact met God.

Christus Jezus was vanaf zijn geboorte juist wél “in contact met God” immers: Hij was door de Geest van God verwekt. Daarmee is er een essentieel verschil tussen Jezus en welk ander mens ook → Hij was reeds een “kind van God”, letterlijk en figuurlijk. Er was bij Hem geen sprake van erfzonde.

Misschien een beetje gecompliceerd allemaal – ik hoop het niet. Maar “Nobody is Perfect” was dan ook niet van toepassing op Christus Jezus. Integendeel! Doordat Hij geen deel had aan de erfzonde en vanaf Zijn geboorte een “kind van God” was, letterlijk en figuurlijk, kon Hij als zondeloos offer dienen.

Zijn zonden, die Hij als mens eventueel zou hebben begaan, waren op voorhand al vergeven. Los daarvan geloof ik zelf dat Hij, omdat Hij volledig God en volledig mens was, ook geen zonde deed of heeft gedaan.

Mensen zijn er 'meesters' in om het Evangelie te proberen te ontwijken of ontcrachten. Het wonderlijke vind ik dan altijd weer dat we zien dat het Evangelie niet ontweken of ontcracht kán worden.

“Want het woord van het kruis is voor hen die verloren gaan wel dwaasheid, maar voor ons die behouden worden, is het een kracht van God” – 1 Kor. 1:18

Bronnen:

- Herziene Statenvertaling, kanttekeningen;
- Christelijke Encyclopedie, KOK, Kampen, 2005;
- <http://gotquestions.org>
- Wikipedia
- <http://biblehub.com/>
- “Perfect Person, Perfect Work”, ECS Ministries